

■ Pénzügyminisztériumi sajtótájékoztató Békesi harcias tervei

A stabilizáció és a növekedés feltételeinek megalapozása, ez a két fontos, alapvető feladat jellemzi a kormány jövő évi gazdaságpolitikáját. A stabilizáció jegyében csökkeneni kell a GDP és a végső felhasználás közötti különbséget. A végső felhasználás eddig 10 százalékkal haladta meg a GDP termelését. Ugyanakkor lényeges, hogy a beruházások részaránya tovább növekedjen. Minderről Békesi László pénzügyminiszter tájékoztatta a sajtó képviselőit hétfőn a Pénzügyminisztériumban.

A jövő évi költségvetés főbb irányvonalait ismertette a továbbiakban elmondta, hogy a folyófizetési mérleg hiánya 1995-ben nem haladhatja meg a 2-2,5 milliárd dollárt, azt követően, hogy a deficit tavaly 3,5 milliárd dollárt ért el, s az idén várhatóan 3 milliárd dollár körül alakul. A beruházások részaránya a végső fogyasztás terhére növekedhet, csak így javulhat a gazdaság pénzügyi egyensúlya. A végső fogyasztás szerkezetében, teret engedve a lakossági fogyasztásnak, az államháztartás részesedése csökken. Az államháztartás hiánya 1995-ben – az esedékes töketörlesztést nem számítva 330-350 milliárd forint lesz. Amennyiben a töketörlesztést is figyelembe vesszük, úgy ez a deficit eléri a 490-510 milliárd

Rendkívüli kormányülés, két menetben

A kormány hétfőn kora délután megkezdte rendkívüli ülését, amelyen – a tervek szerint – az 1995. évi költségvetés irányelveiről tárgyaltak a kormánytagok. Információk szerint a jövő évi költségvetés főbb számai szerepeltek a kabinet ülésének napirendjén; ezeket a számokat a csütörtöki ülésen kívánják majd véglegesíteni.

forintot, ami a GDP csaknem 7 százalékát jelenti. (Az idén a várható deficit a GDP 7,9 százalékát teszi ki).

A kormány koncepciója szerint 1995-ben nem növekszik a GDP. Ez a viszonylag kedvezőtlen helyzet csak akkor változhat meg, ha a külföldi működőtőke-berámlás a prognosztizáltnál nagyobb lesz. Egyelőre azzal számolnak, hogy a jövő esztendőben 1-1,5 milliárd dollár értékű működőtőke jön be az országra. Amennyiben azonban a privatizációt sikerül felgyorsítani, úgy elképzelhető, hogy a tőkebeáramlás kedvezőbben alakul. Egyébként 1995-ben 150-200 milliárd forint értékű privatizációs bevétellel számol a Pénzügyminisztérium. Ebből 100 milliárd forintot tehető a készpénzes értékesítés nagysága, a tőkeemeléssel privatizáció pedig eléri az 50-100 milliárd forintot. Tovább folytatódik a Matáv állami tulajdonú részvényeinek eladása, megkezdődik a MOL Rt. és az MVM Rt. el-

adása, valamint a gázszolgáltatók értékesítése.

A Pénzügyminisztérium koncepciója szerint a beruházások 1995-ben 5 százalékkal bővíthetnek, miközben a fogyasztás 2-4 százalékkal csökken. Ezen belül is a közületi fogyasztás jóval nagyobb mértékben esik vissza, közel 10 százalékkal, míg a lakossági fogyasztás 1-2 százalékkal mérséklődhet. Mindennek az a feltétele, hogy a bérek és az államháztartás kiadásainak növekedése szerény mértékű legyen, jóval elmaradjon az árak emelkedésétől. Az elképzelések szerint a bérek a jövő évre tervezett inflációnál 5 százalékkal kisebb mértékben emelkedhetnek. A kormány hétfői rendkívüli ülésén a jövő évi költségvetés makró számairól döntenek. A részletes költségvetést a Pénzügyminisztérium október végén kívánja a Parlament elé terjeszteni.

A sajtótájékoztatón kérdésekre válaszolva a pénzügyminiszter kifejtette, hogy csök-

kenteni kívánják az állampapírok jelenlegi 29 százalékos kamatszintjét. Ez elsősorban úgy érhető el, hogy a lakosság közvetlenül vásárolhat majd állampapírt, a jelenlegi rendszerrel szemben, amikor ezt csak a bankok közvetítésével teheti meg. Úgy számolnak, hogy ennek révén a kamatszínvonal 26 százalékra csökkenthető.

Tovább folytatódik a bankrendszer privatizációja. A Magyar Külkereskedelmi Bank után a Budapest Bankon a sor. Elkészült a pénzintézet privatizációs stratégiája, s jelenleg már a szakmai befektetőkkel tárgyalnak. Október végéig kidolgozzák a Pénzügyminisztériumban a magyar bankrendszer távlati fejlesztési programját. Ettől a programtól függ a többi nagy bank magánkézbe adása. Elhangzott: nincs akadálya annak, hogy külföldi szakmai befektetők hazai nagy bankokban többségi tulajdonhoz jussanak. Elsősorban szakmai befektetőkre számítanak a privatizáció során, amely zömében tőkeemeléssel valósul meg. Ennek ellenére a kormány intézkedésszerű befektetők jelentkezésétől sem zárkózik el.

Végül szóba került a belföldi államadósság ügye is a sajtótájékoztatón. Békesi László szerint az idén a belföldi államadósság eléri a 3700-3800 milliárd forintot. Jövőre tovább növekszik, és az év végére várhatóan 4300-4500 milliárd forintot tesz ki. 1995 lesz az első esztendő, amikor a belföldi államadósság meghaladja a folyóáras GDP-t, amely a következő esztendőben 4000 milliárd forint körül alakul.

Politikai fohász

Jelszavaiban a legtöbb párt, mozgalom vonzóan fogalmazza meg magát. A legliberálisabb gazdaságpolitika is azt állítja: „szociálisan érzékeny”. Azaz, elhiszi ugyan, hogy csak a pénz beszél, de meggyőződése, hogy e beszéd szelíd, jótékony nyelvekre is lefordítható. Esküszik: van jóindulatú pénz is – és én elhiszem, hisz’ a páncélszekrény nemcsak riasztóberendezéssel, fegyveres őrral, biztosítással óvható, hanem a nyomor enyhítésével is.

Az ultranacionalista pártok világszerte tagadják, hogy másokat gyűlölnének. Másokat legfennebb gyűlölnak.

Láttam egy filmet. A szerb ultranacionalizmus apostola szerint nemzete kiválasztott, mennyei nép. A kolozsvári polgármester, Funar pártnyilatkozik: ő, dehogyis gyűlölik ők a magyarokat. A Nagyrománia pártján pedig magyar szenátor is van; élő bizonyosság ő, nemdebar, hogy a párt nem magyargyűlölő. A Hitler hatalomra jutása után megjelent, több nyelvű könyv őlük eszembe, amelyben tekintélyes német zsidók nyilatkozzák lelkesedéssel és felháborodással: dehogyis antisemita Hitler. Az lenne az igazi tényfeltáró riport: kinyomozni, mivé lettek, hol, hogyan, mikor pusztultak el. A pártokat, kormányokat tehát nem a szavaikról kell megítélni, hanem a teljesítményükről. Aggaszt ugyan, hogy Horn Gyula frissen kinevezett-főlkért tanácsadói közül néhányan máris lemondtak, mégis azt remélem, a kormánynak sikerül maga mellé állítani annyi bölcseséget és cselekvőképességet, hogy néhány év alatt az ország kikecmeregjen a kátyúból.

En erre nem két, hanem három évet adok; öreg vagyok, van miből előlegeznem. Évtizedek óta egyebet sem teszünk, csak előlegbe élünk. Ebben edzett vagyok, a fiatalabbak aligha.

A kormány önmagáról vallott (jel)szavaival egyetértek. Nem tudom, létezik-e politikai ima. Ha van, fohászodom, hogy egyetérthessek a tetteikkel is. Vagy legalább értem őket.

Bodor Pál

■ A Koalíciós Egyeztető Tanács ülése

A felek megegyeztek az önkormányzati választásban?

A kormány nem vonja vissza az önkormányzati választási törvény módosítására tett javaslatát – erősítette meg Szekeres Imre, az MSZP frakcióvezetője a Koalíciós Egyeztető Tanács hétfői ülését követő sajtótájékoztatón.

Pető Iván, az SZDSZ frakcióvezetője Kuncze Gábor hétfői rádiónyilatkozatára utalva jegyezte meg: a belügyminiszter csak elméleti lehetőségként említette a most érvényes törvény szerinti választást, kitarított azonban a koalíció álláspontja mellett. Az SZDSZ frakcióülésén korábban ugyan felvetődött a visszavonás gondolata, ezt azonban a szabaddemokrata honatyák elvetették. Akkor még az a Tölgyessy Péter ügyvivő, országgyűlési képviselő is ellene szavazott, aki az egyik hétfői napilapban amellelt érvelt,

hogy az 1990-es törvény alapján kellene megtartani a választásokat – említette meg az SZDSZ frakcióvezetője, hozzátéve, hogy a párt vezetése a cikket Tölgyessy Péter „írói munkássága részének” tekinti.

Szekeres Imre és Pető Iván a sajtótájékoztatón egybehangzóan arról beszélt, hogy még az idén fontos lenne megtartani az önkormányzati választásokat. – Ez – hangsúlyozta az MSZP frakcióvezetője – nem a pártok, hanem a választók és az önkormányzatok érdeke. Ehhez a gondolathoz kapcsolódva jegyezte meg Pető Iván: ha a választásra csak jövőre kerülne sor, akkor a törvények értelmében az új önkormányzatoknak az ideje, a régi hatóság által elfogadott költségvetés arányaival kellene dolgozniuk. Ahhoz, hogy az idén választani lehessen, ezen a héten el kell fogadni az önkormányzati törvénycsomagot, ez Szekeres Imre szerint feszített munkát kíván a képviselőktől.

■ A Cégek Közlöny október elején teszi közzé, hogy az Állami Vagyonkezelő Részvénytársaság vásárolja meg a Magyar Hitelbank tulajdonában lévő kiadói részvényeket.

Az MHB a Mai Nap Kiadó Rt.-ben 78,98 százalékos, a Reform Hírmagazin Lap- és Könyvkiadó Rt.-ben 90 százalékos, a Szabad Föld Kiadónál 3 százalékos részesedéssel bír közvet-

■ Az ÁV Rt. vásárolja meg a kiadók részvényeit

Újraállamosított lapok?

lenül. Közvetve az MHB-Invest Rt.-n révén a Szabad Föld tulajdonának további 48,2 százalékkal rendelkezik a bank. Ezeket a részvényeket az ÁV Rt. vásárolja meg.

A Mai Nap 9576 darab 10 ezer forintos névre szóló részvényeiert az

ÁV Rt. 39 millió forintot fizet. A Szabad Földben 8947 darab 10 ezer forintos névértékű részvény cserél gazdát, ebből 7739 névre, 1208 bemu-tatóra szól. Ezeket a papírokat az ÁV Rt. 407 millió forintért vásárolja meg.

■ Deme László nyelvész, egyetemi tanár, a nyelvudományok doktora, számtalan irodalmi és nyelvészeti bizottság, illetve társaság vezetőségi tagja tegnap a Kincskereső szerkesztőségének meghívására érkezett Szegedre. A József Attila Tudományegyetem egykor volt tanszékvezetőjével – akit leginkább a „Beszélni nehéz” című rádióműsorából ismerhetnek – ez alkalomból beszélgettünk.

■ Ön szerint milyen veszélyek fenyegetik a magyar nyelvet?

– Az ellaposodás és a vulgarizálódás érzem a legfenyegetőbbnek. Úgy látom, hogy a beszélőkben nem alakul ki az igényesség az önkifejezés iránt; az emberek nagyjából mondják el azt, amire gondolnak. Úgy hiszem, ismerjük mindannyian az előző korszakokból a túl kacifántos hivatali stílust, valamint az utcai, igénytelen kifejezőmódot. Ezek még mindig élnek. A klasszikusabb szónoklatok viszont elűntek. Végre-valahára a politikusok nem azt a nyelvet beszélik, amit korábban. Van

3 KÉRDÉS

A nyelvészhez

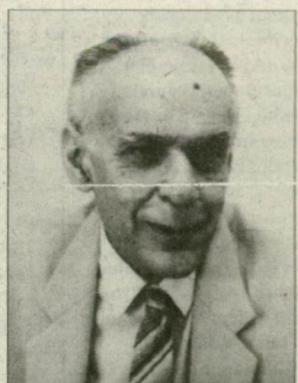
nekünk kényelmes, mindennapi használatra való nyelvi pizsamánk; de van nyelvi frakkunk is, ha ki akarunk tenni magunkért. Hiányzik azonban a jól szabott utcai zakó. Úgy érzem, hogy a közélet és a magánélet határa még mindig a lakásajtónál van. Otthon pongyolán beszélünk, s amikor kilépünk az ajtón, akkor vagy ezt visszük magunkkal, vagy pedig a magas közéletben használatos formulákat. A másik: túlzásnak tartom az idegen szavak, elemek és elnevezések használatát. Ma már nincsenek boltok, üzletek, csak shopok. Ma már nincs pattogatott kukorica, csak popcorn.

■ Tudomásom szerint Franciaországban a szenátus felső háza még nem, de a parlament már elfo-

gadta a nyelvtörvényt. E szerint az oktatásban, a hirdetésekben, illetve a különböző sajtóorgánumban csak az angol szó francia megfelelőjét lehetne használni. Elképzelhetőnek tartja-e, hogy Magyarországon is hasonló törvény születessen?

– Én félnék az ilyen törvényesítéstől. Azt hiszem, inkább a közzétételt kellene formálni. A Kereskedelmi Minisztérium nyolc-tíz évvel ezelőtt próbálkozott egy rendelettel az idegen szavak, elnevezések visszaszorítására. Semmire sem mentek, a kezdeményezés teljesen elhalt. Úgy gondolom, sok-sok ember közös akarata változtathatna a mostani helyzeten. Sajnos, ez egyelőre nincs meg.

■ Önnek nem csak az őszinteség, de a szókimon-

Deme László

dás is a hobbija. Legálábbis ez olvasható a „Kicsoda” című lexikonban. Zárójelben azonban ott áll, hogy ez drága mulatság. Tapasztalatai szerint, mennyire drága mulatság ma a szó kimon-dása?

– Nézze, én 1941 óta végzek közszolgálatot. Sok mindent átéltem, és sokszor ráfíztem arra, hogy azt mond-tam, amit gondolok. Az őszinteség sohasem volt kifizetődő. Úgy érzem, ma sem az.

Sz. C. Sz.

Embereket ölt a mustgáz

Két ember halálát okozta a Heves megyei Gyöngyöspátna a borospincét elárasztó mustgáz. Özv. G. Józsefné és F. József a szokásos napi szüreti munka ebédszünetében azért ment le a borospincébe, hogy helyet csináljon a frissen leszedett szőlőnek. A feltételezések szerint munkájuk közben nem észlelték, hogy a zárt pince egyre inkább megtelik a korábban kipréselt must erjedése következtében keletkezett gázzal,

és megfulladtak. A szüretelők mintegy órával azt követően észlelték társaik eltűnését, hogy azok lementek a pincébe. Értésztették a mentőket, ám a személyzet nem rendelkezett a megfelelő felszereléssel a pincébe való leszálláshoz.

A szerencsétlen áldozatokat végül a tűzoltók hozták ki a gázzal telt üregből, és a mentőorvos már csak a halál beálltát állapíthatta meg mindkettőjükénél.